

NACRT ISUSOVAČKIH KUĆA U SPLITU IZ XVIII. STOLJEĆA

UDK: 711.424 (497.5 Split) "17/18"
Stručni rad
Primljeno: 24. VI. 1999.

ARSEN DUPLANČIĆ
Arheološki muzej
21000 Split, HR
Zrinsko-Frankopanska 25

U članku se objavljuju tlocrt i pročelje dviju isusovačkih kuća u Splitu koje je godine 1762. izradio zastavnik Antonio Moser de Filseck. Kuće se nalaze uz sjeverni zid Dioklecijanove palače, na današnjoj Carrarinoj poljani. Uz pomoć raznih planova Splita prati se razvoj tog dijela grada, a nastanak Carrarine poljane datira u pedesete godine XIX. stoljeća.

Početakom XVIII. st. u Split dolaze isusovci. Oni postupno postaju vlasnicima nekoliko kuća uz sjeverni zid Dioklecijanove palače, na današnjoj Carrarinoj poljani, koje uređuju za svoj hospicij. Pritom nailaze na suprotstavljanja i optužbe,¹ zbog čega mletačka vlada, koja ni sama nije bila osobito sklona isusovcima, traži od generalnih providura razne izvještaje. Jednome od njih, tj. izvještaju od 28. travnja 1762., providur Francesco Diedo² prilaže nacrt tlocrta i pročelja isusovačkih kuća što ga je izradio zastavnik Antonio Moser de Filseck.³ Vladu je, naime, zanimalo nadvisuje li gradske zidine kuća koju su isusovci pregradili godine 1760.

Kao odgovor na to pitanje Diedo je poslao nacrt koji zorno pokazuje da restaurirana kuća (D) ne nadvisuje zidine Dioklecijanove palače (B). Da bi se pak shvatio položaj isusovačkih kuća, ucrtan je i dio novih baroknih gradskih bedema (A) te označen

prostor između njih i Palače (*Piano di Terreno aperto fra il Recinto Capitale e l'antico*). Kuća u kojoj su stanovali isusovci (C) nalazila se uza sam zid Palače, a u nju se ulazilo kroz dvorište (E) na zapadnoj strani. S drugom, obnovljenom kućom (D) bila je povezana dvorištem u kojemu se nalazila cisterna (F).

Kao što se iz nacrtu vidi, obnovljena kuća ne samo da nije bila viša od gradskih, tj. Dioklecijanovih bedema nego je pregradnjom njezina južnog zida proširena ulica (*Strada Publica*), što je označeno točkicama. Prema izjavi trojice majstora koji su radili na pregradnji kuće, dva zida su bila u lošem stanju, dio je bio oštećen od vatre, dok je zid prema ulici bio djelomično u lošem stanju i bez temelja.⁴

Do sada je bilo poznato kada su i od koga isusovci nabavljali svoje kuće,⁵ a Moserov nacrt omogućuje da ih ubiciramo. Kuća koju su dobili godine 1720. oporukom skradinskoga biskupa M. Ivaniševića, sigurno je ona između slova F i G, dok je južno od nje, uz ulicu, ona koju su isusovci kupili 1723. godine.⁶ Dvije kuće majstora Bartula Ribarovića koji ih je, nakon izgubljenog spora s isusovcima, zamijenio s braćom Ivellio, a oni ih potom 1725. darovali isusovcima uz obvezu da podmire dio njihova duga prema Ribaroviću, kuće su između slova E i F.⁷ Kuću označenu slovom D i onu istočno od nje isusovcima je iste 1725. godine darovao Ivan Petar Marchi.

Zemljište koje su isusovci dobili 1729. od Marijete Acutis i njezinih nasljednika označeno je slovom E.⁸ Zbog tog zemljišta, koje je sa zapadne strane graničilo s kućom u vlasništvu franjevacu, a bila je iznajmljena Mihovilu Kragiću, izbio je spor s franjevcima. Naime, isusovci su namjeravali pregraditi svoju kuću i napraviti dvorište prema Kragićevoj kući, čemu se ovaj protivio. Spor je završen u lipnju 1731. priznavanjem prava isusovcima na dvorište koje će napraviti.⁹ Nakon toga isusovci su mogli neometano preurediti svoju kuću i podignuti ogradni zid oko dvorišta, kako to prikazuje Moserov nacrt.

Obnovivši dvije kuće Ivellio i spojivši ih u jednu,¹⁰ isusovci su u nju uselili godine 1733.¹¹ U njoj su uredili i kapelu s drvenim

oltarom na kojemu je bila Gospina ikona.¹² Kapela nije imala pravo javnosti jer je po naredbi Senata od 24. srpnja 1762. trebala služiti isključivo kao privatna kapela.¹³ Drugu, istočnu, kuću isusovci su vjerojatno iznajmili.

Mletačka vlada nije dopuštala da u splitskome hospiciju bude veći broj isusovaca, među ostalim i zato što je dio njih dolazio iz drugih država,¹⁴ pa je odlukama Senata iz 1756. i 1762. njihov broj ograničen na dvojicu.¹⁵ Sukladno tome, vlast je smatrala da je isusovcima dovoljna samo jedna kuća, a da drugu treba upotrijebiti u druge svrhe.¹⁶ Na zahtjev splitske komune providur Diedo je predložio da se druga kuća uredi u bolnicu za siromahe jer takva ustanova nije postojala u gradu.¹⁷ Senat je 2. rujna 1762. prihvatio prijedlog,¹⁸ ali do njegova ostvarenja nije došlo.

Nakon ukidanja isusovačkog reda godine 1773., kada su njihove kuće i imovina prešli u ruke države, Senat je 1788. istočnu kuću dao Radošu Antunu Michieliju Vitturiju u zamjenu za jednu njegovu kuću.¹⁹

Od vremena Moserova nacрта do danas isusovačke kuće doživjele su određene promjene. U prizemlju zapadne kuće (C) otvorena su druga vrata, dok je istočna kuća (D) u prizemlju dobila još dvojica vrata. U dvorištima G i F više nema krune bunara. U dvorištu F ne postoji ni stubište naslonjeno na zapadnu kuću, a nema ga već na Katastarskom planu iz godine 1831. Ogradni zidovi dvorišta E i F postojali su još nakon Drugoga svjetskog rata jer su ucrtani na planu iz godine 1949.²⁰ Danas je od dvorišta E ostao ulazni prag i mali dio ogradnog zida, a od dvorišta F samo prag.²¹

Na Moserovu nacrtu vidi se da je južna strana ulice bila potpuno zatvorena kućama koje su imale vanjska stubišta. Usporedimo li Moserov nacrt s planovima Splita, počevši od Santinijeva, mogu se uočiti promjene tog dijela grada i postupno nastajanje današnje Carrarine poljane. Nižući kronološkim redom, to su sljedeći planovi:

1. Giuseppe Santini - 1666.²²
2. Vincenzo Maria Coronelli - oko 1694.²³

3. Giuseppe Juster - 1708.²⁴
4. Robert Adam - 1757.²⁵
5. Louis François Cassas - 1782.²⁶
6. Francesco Gironci - 1784.²⁷
7. Pietro Gironci - 1784.²⁸
8. Katastarski plan - 1831.²⁹
9. Vicko Andrić - 1846.³⁰
10. Vicko Andrić - oko 1847.³¹
11. Vicko Andrić - Dujam Marcocchia - 1852.³²
12. Franjo Lanza - 1855.³³
13. Vicko Andrić - 1862.³⁴
14. Alois Hauser - 1883.³⁵
15. Katastarski plan - 1903.³⁶
16. Ernest Hébrard - 1912.³⁷
17. Geodetska snimka - 1911.³⁸

Sudeći po Santinijevom planu, čini se da godine 1666. još nisu postojale kuće 2063 i 2065 (brojevi iz Katastarskog plana), jer je na njihovu mjestu prazan prostor, ali su zato ucrtane na Coronellijevu planu oko godine 1694. Blok zgrada s južne strane ulice na Santinijevom planu je cjelovit i zatvoren i takvim ga prikazuju kasniji planovi do godine 1831., kada su između kuća br. 2023 i 2024 te 2054, 2055 i 2058 ucrtane četiri čestice bez zgrada. Do početka šezdesetih godina XIX. st. sagradit će se nova kuća na čestici uz br. 2023, s kojom će se spojiti, dok će se kuće br. 2053-2058 porušiti, s time što će se dio kuće br. 2053 spojiti sa susjednom kućom br. 2051. Dobiveni prostor ujedinit će se s postojećim trima slobodnim česticama pa će tako pedesetih godina nastati Carrarina poljana, kako se to vidi na Andrićevu planu iz godine 1862.

Radi boljeg poznavanja razvoja ovog dijela grada bit će korisno donijeti opis kuća iz protokola zgrada koji prati Katastarski plan iz godine 1831.

A) uz istočni zid Palače

- 2015: vl. Josip Milesi, plemić, stambena kuća na dva kata

- 2016: vl. Josip Jeserum, trgovac (*mercante*), i Josip Milesi, plemić, dvorište
- 2017: vl. Josip Milesi, plemić, kuća za iznajmljivanje na tri kata
- 2018: vl. isti, dva kata iznad prije spomenutog dvorišta
- 2019: vl. Antun Devide, službenik, stambena kuća na dva kata
- 2020: vl. Josip Milesi, plemić, ruševna kuća

B) s južne strane ulice

- 2021: vl. Antun Ceresato, poljodjelac (*agricola*), jedan kat iznad ulice
- 2022: vl. isti, stambena kuća na jedan kat
- 2023: vl. Antun Solitro, trgovac (*negoziante*), dućan za iznajmljivanje, iznad je stambena kuća na tri kata
- 2024: vl. isti, stambena kuća na tri kata s tezom, dva skladišta, dva dvorišta, cisterna, ruševina (?), dva zemljišta
- 2036: vl. isti, dva kata iznad ulaznih vrata, iznad je terasa
- 2045: vl. Samuel Gentilomo, trgovac (*negoziante*), kuća za iznajmljivanje na tri kata
- 2046: vl. Vid Nikolić, proizvođač koža, kuća za iznajmljivanje na tri kata
- 2047: vl. Samuel Gentilomo, trgovac, kuća za iznajmljivanje na dva kata s dvorištem
- 2048: vl. Petar Cambi, plemić, kuća za iznajmljivanje na tri kata
- 2049: vl. država, ostaci Dioklecijanove palače
- 2050: vl. Bernardi, posjednik, kuća za iznajmljivanje na dva kata
- 2051: vl. Antun Bilić, posjednik, ruševina kuće
- 2052: vl. Mihovil Grubišić, posjednik, kuća za iznajmljivanje na dva kata s vanjskim stubištem
- 2053: vl. Nikola Jakšić iz Zadra, službenik, ruševina kuće
- 2054: vl. isti, kuća na tri kata s dvorištem
- 2055: vl. isti, drvena kuća na dva kata, također od drva
- 2056: vl. isti, skladište za iznajmljivanje, iznad su dva kata za iznajmljivanje

- 2057: vl. Izak Penso, trgovac (*negoziante*), kuća za iznajmljivanje na tri kata sa stubištem
- 2058: vl. Nikola Jakšić iz Zadra, službenik, kuća za iznajmljivanje na dva kata s vanjskim stubištem

C) uz sjeverni zid Dioklecijanove palače

- 2059: vl. braća Michieli Vitturi, plemići, skladište za iznajmljivanje, iznad je kuća za iznajmljivanje na tri kata
- 2060: vl. Mihovil Bašić, obrtnik (*industriante*), stambena kuća na dva kata
- 2061: vl. braća Michieli Vitturi, plemići, skladište za iznajmljivanje, iznad je kuća za iznajmljivanje na dva kata
- 2062: vl. braća Michieli Vitturi, plemići, kuća za iznajmljivanje na dva kata, dva dvorišta, dvije cisterne
- 2063: vl. Vicko Buljan iz Sinja, posjednik, kuća za iznajmljivanje na dva kata s potkrovljem, dvorište
- 2064: vl. Andrija Krušević, odvjetnik, dvorište sa stubištem
- 2065: vl. isti, kuća za iznajmljivanje na dva kata s kuhinjom
- 2066: vl. isti, kuća za iznajmljivanje na dva kata s potkrovljem, dvorište
- 2067: vl. Gaetano Demagis iz Milana, posjednik, kuća za iznajmljivanje na dva kata s dvorištem

Što se pak slobodnih površina tiče, u ovom kvadrantu označene su četiri čestice koje su u protokolu zemljišta opisane:

- 9877: vl. Mihovil Bašić, obrtnik, neplodni pašnjak (*pascolo*)
- 9878: vl. Josip Milesi, plemić, neplodni pašnjak
- 10125: vl. splitska Općina, Ulica isusovaca
- 10126: vl. isti, ogranak ulice

U svezi s razvojem Carrarine poljane treba spomenuti još neke planove iako oni nisu utjecali na njezin današnji izgled. Kao prvo, riječ je o regulacijskom planu Splita Wernera Schürmanna iz godine 1924., koji je predviđao rušenje dijela zgrada nasuprot isusovačkim kućama i izgradnju novih kuća na južnoj polovici Carrarine poljane.

Osim toga planirano je otvaranje nove ulice zapadno od Papalićeve palače, prema sjeveru.³⁹

Schürmannov plan poslužio je kao osnova za novi urbanistički plan grada iz 1939. godine. Njime je bilo predviđeno proširenje ulice sjeverno od Carrarine poljane poravnanjem pročelja istočne isusovačke kuće i kuća uz Zlatna vrata, dok je sama poljana trebala ostati bez promjena.⁴⁰

Istovremeno s objavljivanjem urbanističkog plana svoj prijedlog iznio je dr. Jakov Miličić. On se zalagao za rušenje velikog dijela zgrada u sjeveroistočnom kvadrantu Dioklecijanove palače, a među njima i onih istočno i zapadno od Carrarine poljane kako bi se dobio još jedan veliki trg.⁴¹

Od vremena svojega nastanka Carrarina je poljana nekoliko puta mijenjala naziv. Na planu grada objavljenom 1903. ona se zove Poljanicom staroga grada,⁴² kao i na geodetskoj snimci iz rujna 1911,⁴³ dok je na Hébrardovu tlocrtu Dioklecijanove palače tiskanom 1912. označena kao Carrarina poljana.⁴⁴ Na planu grada iz 1914. nosi naziv Latinska poljana, koji će zadržati do nakon Drugoga svjetskog rata, kada se mijenja u Boškovićevu poljanu, kako se to vidi na planu iz godine 1948. Današnje ime, po zaslužnom splitskom arheologu i ravnatelju Arheološkog muzeja, dobila je godine 1968.

BILJEŠKE

1. Arsen Duplančić, *O hospiciju splitskih isusovaca u XVIII. stoljeću i portretima Ardelija della Belle, Isusovac Ardelio della Bella (1655-1737)*, Split-Zagreb, 1990., 295-299.
2. Državni arhiv - Zadar, gen. prov. kut. 150, F. Diedo (1760.-1762.), knj. I., list 362-367. Archivio di stato - Venezia, Provveditori da terra e da mar, filza 606, dispaccio 130, nepaginirano.
3. Archivio di stato - Venezia, Provveditori da terra e da mar, filza 606, disegno 3. Legenda nacarta glasi: "*Pianta del primo Piano in Solero e Veduta dell' Abitazione e Fabrica restaurata degli RR PP Giesuittj in Spalato. A Cortina del Recinto Capitale. B. Cortina del Recinto Antico. C. Abitazione presente de' RR PP. D Fabrica restaurata dà sud.ti PP. E Cortile dell' Ingresso. F Cortile di Com.unicazione alla Cisterna. G Piccolo Cortile. Nb Li Puntini rosi nella strada publica dinota il terreno lasciato per regular la strada e il color d'ombra nella casa restaura li due muri rialzati sopra*

fondamenta vecchia. Alf.r Ant.o Moser de Filscek." Na lijevoj strani je napomena: "La presente scala non serve ad altro che per li muri esterni."

U Dalmaciji u XVIII. st. djeluju vojni inženjeri Sigismond Benedetto i Giovanni Cristofor Moser de Filseck, ali za sada nije poznato u kakvoj su vezi s Antonom Moserom. Arsen Duplančić, *Neobjavljeni nacrti i opisi splitskog lazareta*, Adrias 4-5, Split, 1993. - 1994., 181-182.

4. A. Duplančić, n. dj. (1), 297-298.

5. *Isto*, 295-296.

6. Iako se u dokumentima navodi da je ta kuća nasuprot (*dirimpetto*) onoj koju su već imali, očito je da se nalazila tik uz nju.

7. To se vidi i iz darovnice Ivellijevih gdje su granice kuća opisane: na istoku isusovci, na zapadu Mihovil Kragić, na jugu ulica, na sjeveru gradske zidine. Državni arhiv - Zadar, gen. prov. kut. 188, G. Gradenigo (1775. - 1778.), fasc. II., poz. I., list 90v.

8. U darovnici su granice zemljišta opisane ovako: na istoku isusovci, "da ponente SS.ri Cattonari, e mediante una Casetta fabricata da Michiel Cragich; da mezzodi strada pub.; e da borra mura della Città". Spisi prov. Gradeniga (vidi bilj. 7), list 95.

9. A. Duplančić, n. dj. (1), 296.

10. O tome svjedoči i podatak iz izvještaja providura Dieda: "Che successivamente nelle due Case, che ebbero unite l'una all'altra per la loro abitazione hanno avuta sempre in esse una picciola stanza ad uso di Capella domestica, per celebrarvi la Santa Messa." Spisi prov. Dieda (vidi bilj. 2), list 362v.

11. A. Duplančić, n. dj. (1), 297.

12. Arsen Duplančić, *Inventar kuće splitskih isusovaca iz druge polovice 18. stoljeća*, *Croatica christiana periodica* 21, Zagreb, 1988., 166-167, 169. A. Duplančić, n. dj. (1), 299.

13. Spisi prov. Gradeniga (vidi bilj. 7), list 1/56: "La Chiesa altresì de Padri medesimi, dovrà officiarsi qual semplice Oratorio, o Capella privata, non avendo questa ad essere inserviente ad alcuna Pubblica Spirituale Fonzione ..." A. Duplančić, n. dj. (1), 298.

14. Diedo u svom izvještaju iz travnja 1762. ističe da od četiri isusovca trojica nisu mletački podanici (*tre de quali di alieno Dominio*). (Vidi sign. u bilj. 2, list 364.) U dukali od 24. VII. 1762. naglašava se da isusovci moraju biti iz Mletačke Republike (*a due soli averà da esser ristretto il numero, e questi esser doveranno sudditi*). Spisi prov. Gradeniga (vidi bilj. 7), list 1/56. Spisi prov. F. Dieda (vidi bilj. 2), list 383.

15. Usprkos tome u hospiciju su povremeno boravila četvorica isusovaca. Vidi prethodnu bilješku. A. Duplančić, n. dj. (1), 301.

16. Iako se u dokumentima govori o dijelu kuće, riječ je o cijeloj drugoj zgradi, što se zaključuje iz kasnijih spisa. Tako npr. u molbi splitske komune od 3. sije-

- čnja 1774. stoji: "*restò riservata la casa contigua all'abitazione fu de' Priori Missonarij Gesuiti ad altri usi pii.*" Spisi prov. Gradeniga (vidi bilj. 7), list 1/55.
17. Spisi prov. Diedo (vidi bilj. 2), list 384: "*ad uso di ospitale per ricetta de poveri, di cui ne va diffettiva quella Città.*" Spisi prov. Gradeniga (vidi bilj. 7), list 1/55. A. Duplančić, n. dj. (1), 298.
 18. Spisi prov. Gradeniga (vidi bilj. 7), list 1/57. A. Duplančić, n. dj. (1), 298.
 19. Arsen Duplančić, *Popisi državnih zgrada u Splitu iz god. 1789. i 1804.*, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske 13, Zagreb, 1987., 158, 161, 168.
 20. Cvito Fisković, *Prilog proučavanju i zaštiti Dioklecijanove palače u Splitu*, Rad JAZU 279, Zagreb, 1950., tab. II. Grga Novak, *Povijest Splita I.*, Split, 1957., 32. Jerko Marasović - Tomislav Marasović, *Pregled radova Urbanističkog biroa na istraživanju, zaštiti i uređenju Dioklecijanove palače od 1955. do 1965. godine*, Urbs 4/1961.-1962., Split, 1965., 24.
 21. U svezi s poslijeratnim planovima za uređenje tadašnje Boškovićeve poljane vidi Branimir Gabričević, *Program zaštite i uređenja Dioklecijanove palače*, Urbs 4/1961.-1962., Split, 1965., 135-136.
 22. Duško Kečkemet, *Mapa crteža dalmatinskih gradova ing. Josipa Santinija*, u: Cvito Fisković - Lovre Katić [i dr.], *Četiri priloga historiji grada Splita XVII i XVIII stoljeća*, Split, 1953., 73. Grga Novak, *Povijest Splita II.*, Split, 1961., 425. Uvećanu sl. vidi u Tomislav Marasović, *Dioklecijanova palača*, Beograd, 1982., 35.
 23. Vincenzo Maria Coronelli, *Mari, golfi, isole, spiagge ...*, [Venezia, oko 1694.], tab. 66. G. Novak, n. dj. (22), 423. Duško Kečkemet, *Split na starim gravirama*, Split, 1970., tab. 4. Za datiranje Coronellijeva portolana oko godine 1694. vidi Arsen Duplančić, *Prilog poznavanju obrane Splita u XVII i XVIII stoljeću*, Vesnik Vojnog muzeja 33, Beograd, 1989., 142-144.
 24. Lukša Beritić, *Obalna utvrđenja na našoj obali*, Pomorski zbornik I., Zagreb, 1962., 242. Duško Kečkemet, *Plan i veduta Splita iz početka osamnaestoga stoljeća*, Kulturna baština 11-12, Split, 1981., 90, 91. A. Duplančić, n. dj. (19), 152.
 25. Robert Adam, *Ruins of the palace of the emperor Diocletian at Spalatro in Dalmatia*, London, 1764., tab. II. Frane Bulić - Ljubo Karaman, *Palača cara Dioklecijana u Splitu*, Zagreb, 1927., sl. 8; to je, međutim, slika iz talijanskog izdanja Adamovih tabli koje je objavljeno u Livornu 1784. pod naslovom *Imperatoris Diocletiani palatii ruinae prope Salonam*. Primjerak tog izdanja ima zagrebački Arheološki muzej. Vidi Ivan Mirnik, *Das Zagreber Album*, u: *Antike Architektur in Kroatien in Berichten von Spon - Adam - Cassas - Lavallée*, Hannover, 1998., XLVII, sl. na str. LI; reprodukcija plana iz engleskog izdanja na str. 87.
 26. Joseph Lavallée - Louis François Cassas, *Voyage pittoresque et historique de l'Istrie et Dalmatie*, Paris, 1802., tab. 32 između str. 124 i 125. Duško Kečkemet, *Louis François Cassas i njegove slike Istre i Dalmacije 1782.*, Rad JAZU 379, Zagreb, 1978., 137. *Antike Architektur ...*, n. dj. (25), 322. Cassasov plan grada je manje točan u odnosu na Adamov plan.

27. Danica Božić-Bužančić, *Tlocrt Splita izrađen 1784.*, Kulturna baština 5-6, Split, 1976., 54. A. Duplančić, n. dj. (19), 153.
28. Danica Božić-Bužančić, *Još jedan tlocrt Splita iz 1784. godine*, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 28, Split, 1989., 223.
29. T. Marasović, n. dj. (22), 40. Duško Kečkemet, *Vicko Andrić arhitekt i konzervator 1793-1866*, Split, 1993., sl. 6. Uvećanu sliku u bojama vidi u *Blago Hrvatske iz Arhiva mapa za Istru i Dalmaciju*, Split, 1992., 38.
30. D. Kečkemet, n. dj. (29), 130, sl. 71.
31. Isto, 130-131, sl. 82; ovo je u osnovi Katastarski plan iz 1831.
32. Isto, 107, 131-132, tab. I; ovo je Katastarski plan iz 1831.
33. Franjo Lanza, *Dell'antico palazzo di Diocleziano in Spalato*, Trieste, 1855., tab. I; ovo je, uz manje razlike, Katastarski plan iz 1831.
34. D. Kečkemet, n. dj. (29), 132-133, sl. 84.
35. Alois Hauser, *Spalato und die römischen Monumente Dalmatiens. Die Restaurierung des Domes zu Spalato*, Wien, 1883., tab. u prilogu; ovo je još uvijek Katastarski plan iz 1831., i to sa stanjem prije nastanka Carrarine poljane. Luka Jelić - Frane Bulić - Simon Rutar, *Vodja po Spljetu i Solinu*, Zadar, 1894., tab. IV.
36. [*Der Diocletianische Palast*, Wien, 1903.], tab. u prilogu; ova publikacija objavljena je bez naslova, a sadrži dokumente koji se odnose na rad Povjerenstva za Dioklecijanovu palaču. Objavljeni plan je ažurirani Katastarski plan iz 1831. Tomislav Marasović - Dragutin Sumić, *Analiza zgrada na području Dioklecijanove palače*, Urbs 4/1961.-1962., Split, 1965., 113.
37. Ernest Hébrard - Jacques Zeiller, *Spalato - le palais de Dioclétien*, Paris, 1912., tab. III. uz str. 24. F. Bulić - Lj. Karaman, n. dj. (25), sl. 16. C. Fisković, n. dj. (20), tab. I. T. Marasović, n. dj. (22), 45.
38. Državni arhiv - Split, Arhiv mapa za Istru i Dalmaciju, snimak Splitskog poluotoka 1908.-1914., mapa IV., list 357. Stanko Piplović, *O geodetskim radovima u Splitu u početku 20. stoljeća*, Geodetski list 2, Zagreb, 1993., 159-163.
39. Stanko Piplović, *Zaštita graditeljske baštine u prvom urbanističkom planu Splita*, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske 8-9/1982.-1983., Zagreb, 1985., 20. Darovan Tušek, *Arhitektonski natječaji u Splitu 1918.-1941.*, Split, 1994., sl. 10.
40. Ljubo Karaman, *Regulacioni plan grada i Dioklecijanova palača u Splitu*, Glasnik Primorske banovine 5, Split, 1939., 93. D. Tušek, n. dj. (39), sl. 13; o Schürmannovu planu i njegovoj kasnijoj izmjeni na str. 38-41, 170. Precrtani regulacijski plan Dioklecijanove palače iz 1939., ali s oznakom da je iz 1924., objavljen je u C. Fisković, n. dj. (20), 112. Sofija Matijević, *Historijat konzervatorskih zahvata u Dioklecijanovoj palači od početka XIX st. do sredine XX st.*, Urbs 4/1961.-1962., Split, 1965., 17.
41. Jakov Miličić, *Za saniranje splitskog Geta*, Novo doba, Split, 9. IV. 1939., god. XXII., br. 84, str. 39. Slika plana ponovno je objavljena u Budimir Pervan -

Jerko Marasović - Berislav Kalogjera, *Konzervacija i saniranje staroga Splita*, u: Razmatranja i prijedlozi za uređenje starog Splita, Split, 1956., 29, 31.

42. Pritom se misli na stari dio Splita, a ne, eventualno, na Stari Grad na Hvaru.

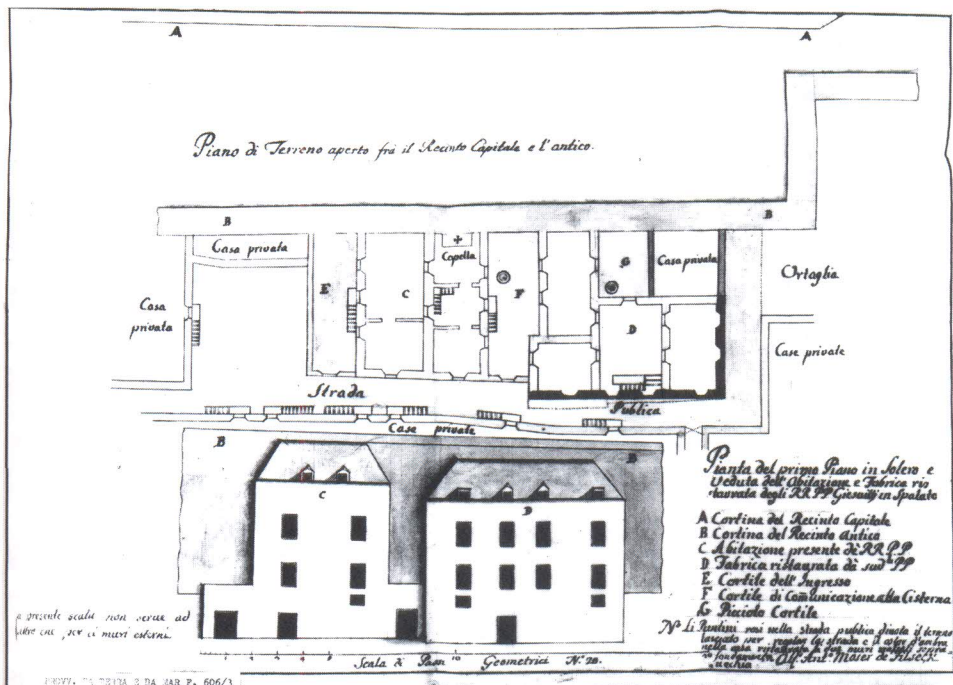
43. Vidi bilj. 38.

44. E. Hébrard - J. Zeiller, n. dj. (37), tab. III. uz str. 24, str. 59 - legenda ispod slike.

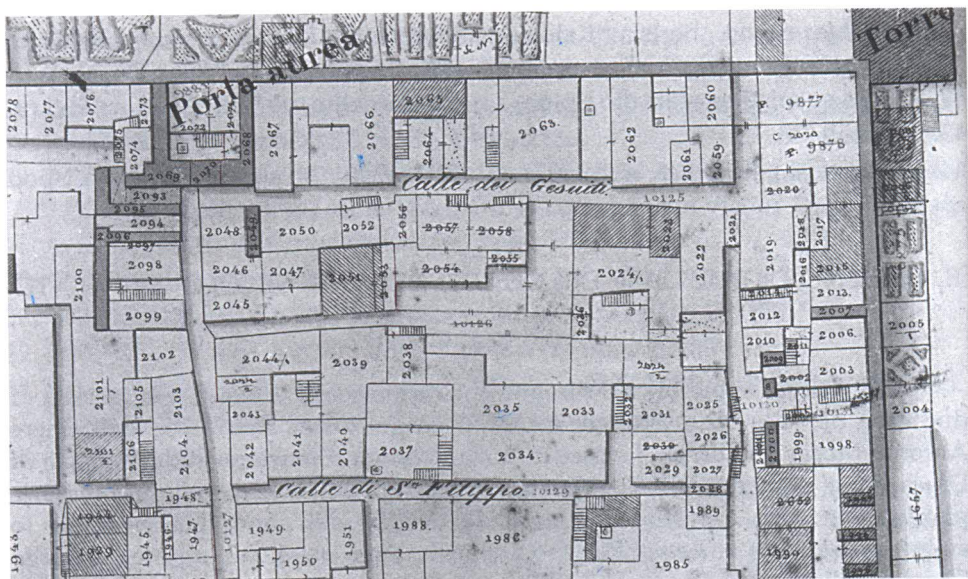
IL DISEGNO DI DUE CASE DEI GESUITI DEL XVIII SECOLO A SPALATO

Riassunto

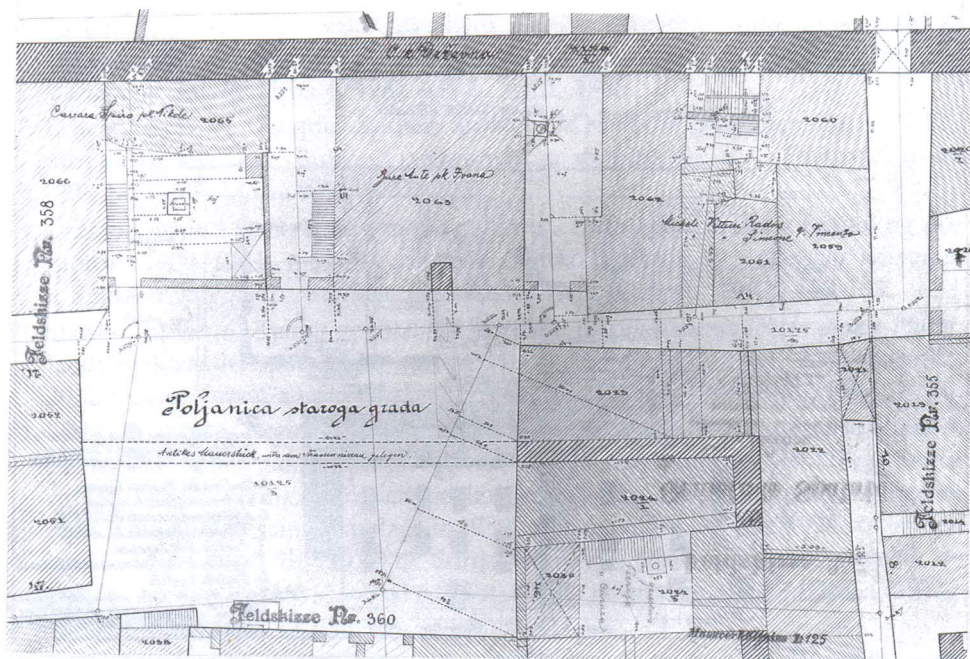
Nell'articolo si pubblica il disegno che rappresenta la pianta e la facciata di due case dei Gesuiti a Spalato, e che fu eseguito nell'anno 1762 dall'alfiere Antonio Moser de Filseck. Le case si trovano lungo il muro nord del Palazzo di Diocleziano, sull'attuale Largo Carrara (Carrarina poljana). Con l'aiuto di varie piante della città, a partire da quella del Santini dell'anno 1666, si segue lo sviluppo di questa parte del Palazzo di Diocleziano, e si data l'origine del Largo Carrara agli anni cinquanta del XIX secolo.

Izgled isusovačkih kuća 1762. godine (snimak Archivio di stato, Venezia)

Dio katastarskog plana Splita iz 1831. godine (snimio Ž. Bačić)

Dio geodetskog snimka Splita iz 1911. godine